

KIS VASÁRNAPI ÚJSÁG.

KÉPES HETILAP

(AZ IFJUSÁG SZÁMÁRA.)

Második évfolyam.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR: egész évre 6 frt., félévre 3 frt.

Skaramutz.

Beszély.

Mad. Guizot után: Kőrösy László.

(Folytatás.)

Barnabőrü asszony rágalmai miatt Csak-szaporán rövid idő múlva elidegenült a családtól. Barnabőrü asszonyt boszorkánynak tartotta, Mátyást haszontalan embernek, Tamást gonosz fiúnak és Györgyöt alattomosnak.

Csak-szaporán szerette fiát, mert ennek jelleme egészen összevágott apja jellemével; gyöngéden szerette őt, de katonai szigorral bánt vele és pontos engedelmességet követelt tőle, mert az apa nagyon jól tudta, hogy ha fiának nem ad jó nevelést, úgy országos csavargó lesz belőle.

Szerencsére a gyermeknek még zsenge korában szívébe vésettek a nemes erkölcsök. Mihály tisztelve szerette atyját és legszívesebben hallgatta őt, kivált ha valami elbeszélést mondott neki.

Csak-szaporán nem szorult éppen a bábjátékra, hanem a folytonos utazásból is fortélyt vont ki. Így a városban olesón kelmét vásárolt és azt a falukban drágán eladta. Megtanította fiát az adás-vevésre, és Mihály igazán megelégedettnek mondhatta volna

magát, ha György szenvedéseiben nem osztozik.

Ha ő néha fölkel, korábban mint rendszeren, Györgyöt már a kútnál találta, halványan, — az álmatlanság jeleivel arcán; ilyenkor megesett a jólelkű Mihály szíve, és a szigorú tilalom daczára — gyorsan bort hozott barátjának, ez pedig fejesevélva, de barátságosan el nem fogadta az italt.

Ekkor részvéte még nagyobb lett György iránt, mert ő nagyon jól tudta, hogy barátja ezt nem gyűlölet- vagy büszkeségből teszi, hanem tiszteletből.

Mihályt csak azt vigasztalá, hogy ennyi fáradozás után majd barátjának is lesz még vig napja.

György arcza — mely rendszeren szomorú volt — munkaközben mindig felvidult.

Még maga Csak-szaporán is sokáig meglepődötten nézte a legényke munkáját, azután így szólott:

— Isten bizony, ebből a haszontalan ficzkókból még . . .

Mire Mihály gyorsan így válaszolt:

— Ah! György nagyon szorgalmas munkás és . . . és nagyon jólelkű ifju.

Csak-szaporán azután tovább ment és másról beszélt.

György eddig hasztalan fáradozott azon, hogy magának valahol állást szerezzen. Senki sem merte felvállalni, mert minden-hová ajánló szükségeltetett. De azért mégis tanult, a hol csak szerét tehetette. Filléreit pedig gondosan összetakaritgatta. Gyakran kisegíté atyját is a nyomorból, ki a napi keresetet elitta, s reggel azután nem volt kenyere.

Barnabörü asszony sokszor ki akará csalogatni az ifjutól a pénzt, de mindhiába. Ekkor elhatározá a gonosz nő, hogy egyenetlenkedést fog szítani az apa és fiu között; de ezzel sem érte el célját, mert az apa nagyon szerette fiát.

Egy napon éppen a szintérből tért haza a társaság, Csak-szaporán egy régi barátjával beszélgetett, ki messze vidékről érkezett ide dolgainak elintézése végett.

Üveges — mert ez volt az ő neve — derék, ügyes és jómódu ember, és az a kovács, ki a faluban dolgozik mostan, egykor tanonca volt.

Most Üveges keresztül-utaztában fel akarta őt keresni. A kovács műhelye nem volt nagyon távol, és György éppen akkor haladt feléjük, midőn ezek egymással beszélgettek.

Az ut keskeny volt, azonkívül még egy, a kerítéshez kötött ló által el is volt zárva. Csak-szaporán kitért az ifju utjából. György elpirult — mert ilyen közel már régen nem jött bácsijához, — és lesütött szemekkel üdvözlé őt. Azután könyes szemekkel tekintte bácsijára, — de alig találtakoztak szemek. Csak-szaporán elfordult.

— Ismered ez ifjut? — kérde Üveges.

— Miért?

— Mert az előbb rólad hallottam őt beszélni.

— És mit mondott? — kérdeze Csak-szaporán, mialatt arca elvörösödött a haragtól.

— Ő? ... Semmit sem. És mint idegen ... különben hát annyit megtartottam, hogy ő egy nővel találkozott össze, ki elmondá, miszerint te a testvéredet nyomorultan elhagytad. A körülállók egyike legott gunyt akart e dologból üzni, hanem ő e szavakkal utasítá rendre és hallgatásra a sértegetőt:

— Pajtás, ahhoz semmi közöd sincsen, és

jobban cselekszel, ha a család dolgaiba nem avatkozol.

— Ekkor én kezdettem beszélni és azt mondtam, hogy ha te elhagytad a testvéredet, úgy bizonyosan megvolt annak az oka, mert én nagyon jól ismerem a te szivedet. És nézd csak, a bátor ifju nekem is kiadta a részemet, mert udvariasan ezt mondá: „Ha mindjárt Üveges mester mondja is, de még sincsen helyén, ha más a család ügyeibe avatkozik.“ — Ezután hát én is elhallgattam — Legközelebb kutyádat itatta meg a kutnál, ennél fogva azt következtettem, hogy ismered.

Csak-szaporán észrevehetőleg meg volt hatva, és Mihály, kinek szive hallhatólag vert, föltekinte atyjára és így szólt:

— Ő tehát itt dolgozik a faluban? Tán a kovácsnál?

— Ugy van. Gazdájától hallottam, hogy nagyon soká fáradozék ez állásának elnyerése végett; de most csak annyit mondhatok, hogy ez az ifju nagyon ügyes és fölötte szorgalmas. Kár, hogy nem ismered; már rég felszabadította volna gazdája, de mikor kérdezik, hogy hát ki állana jól érte, akkor azt mondja, hogy senki. Ha nem így volna a dolog, azonnal magamhoz venném, mert ő ügyes ifju és pompásan dolgozik.

— Elhiszed?

— El bizony. Csak látnád, milyen derekasan munkálkodik. Ez nálam hat hét alatt többre menne, mint más három év alatt. De hiába, bizonyítvány nélkül csak nem vehetjük fel. Az egyik legénytől hallottam, kinek maga mondotta, hogy ez már a harminczadik helye, hol munka után járt.

— Oh Istenem! — sohajtá hangosan Mihály, meg nem tartóztathatván tovább magát.

— Jól van, — válaszolá Csak-szaporán, — Üveges barátom magához fogja venni őt. Én ismerem őt és jól állok érte.

— Nos, hát mit fogsz mondani?

— Én semmit sem. De majd találkozunk ott, a honnét jöttél; mikor érsz oda körülbelül?

— Hétfőtől számítva nyolcz nap mulva ott leszek.

— Addig én is ott leszek. Hivj meg te-

hát egy pohár borra, és azután majd mindent elvégeziünk.

De te mégis magadhoz veszed, ha egyszer azt mondom, hogy jót állok érte, nemde?

— Természetesen. Tehát hétfőhöz egy hétre.

Ezzel elváltak.

— De Györgyöt is értesítenünk kellene erről, — mondá Mihály az örömtől reszketve.

— Ugy hát siess hozzá, — de jöjj ám vissza rögtön, — válaszolá Csak-szaporán, — mondd meg neki, hogy hétfőhöz egy hétre Üvegesékhez megyünk, és ő is velünk jön, ha jöhet. De mindebből meg ne tudjon ám az a vén boszorkány egy betűt sem.

Csak-szaporán rendesen így nevezte Barnabőrü asszonyt. Mihály eltávozik és Csak-szaporán a fogadóba ment. Éppen ekkor lépett be ide Mátyás és társulata. Itt ezek egy pár lopott harisnya árán étkeztek, és mivel a bortermésre nézve ez év nagyon is kedvező volt, Mátyás újra teleihatta magát.

Csak-szaporán így szólott hozzá:

— Mátyás, te ma megint elaljasodtál. De tudd meg, ha engem az egyik ajtón belépni látsz, úgy távozzál a másikon, mert különben megérzi ám az a vén gonosz boszorkány és elromlott Tamásod ezt a korbácsot.

— A mi engem illet, ... én, Vincze, becsületes ... ember ... vagyok — tagolá Mátyás.

Barnabőrü asszony kiáltozni kezdte, és a fogadós legott az ő vendégei részére állott.

— Pajtás, — mondá Csak-szaporán, — ha ön e növel tart, úgy nem avatkozom semmibe, de jól nézze meg ám azt a pénzt, a melyet tőle bekap.

Ezzel eltávozott.

Midőn Csak-szaporán már távol járt, Barnabőrü asszony elkezdett rettenetesen mennydörögni. Közbe-közbe a többiek is beleszóltak, mert ezek szívét is feloldá a bor és elhomályosítá szemeiket, — és az atyafiak tehát oda nyilatkoztak, hogy nem illő dolog ám az, ha egy senkit sem bántó család még az egyetlen pohara mellett is bántalmaztatik.

Mátyás pedig újra ismételé:

— A mi engem illet, én becsületes ember vagyok!

Mihály ezalatt fölkereste Györgyöt és elmondá küldetésének okát.

György arcza csak úgy ragyogott az öröm- és meglepetéstől, midőn azt hallotta, hogy saját bácsija áll jót érte. És ők azon boldog reménnyel távoztak el egymástól, hogy még megelégtült napok fognak derülni fölējök.

* * *

A fogadóban még minden csendes volt, midőn Csak-szaporán álmából felébredve azt hallá, hogy kutyája nyugtalanodik és ugat az udvaron.

Nagyon meg volt lepetve, midőn azt látta, hogy rövid kötéllal a fához volt kötözve.

Éjjel az ebet rendesen szabadon szokta bocsátani gazdája, mert az tudta, hogy ekkor védelemre és örködésre van hivatva.

A kötel végén szájkosár volt, mely nélkül nem kötözhetette volna meg semmi idegen. Azonkívül a kötel hurokmódra volt nyaka köré szorítva, és ha az az erős nyakszija nem lett volna, úgy Medor bizonyára megfulad.

Csak-szaporán gyorsan elvágta a kötelet. Medor gyorsan a kapuhoz futott, azután az egész udvaron fel-alá rohant szaglálva, végre az istálló ajtaja előtt megállott, hová minden áron be szeretett volna jutni.

Ura, ki nagyon meg volt lepetve, gyorsan kinyitja az ajtót, mert azt gondolá, hogy az állat ösztöne valami gyanus személységet keres ott.

De az eb néhányszor fel-alá futván, újra a kapu felé rohant.

Midőn gazdája hívta, Medor nem szívesen jelent meg, de mégis leveté magát lábai elé és farkát esóválta. Azután a kocsizhoz futott, innét újra a kapuhoz.

Csak-szaporán kutyájának e nyugtalanodása után bajt jósolt, de átkutatva kocsiját, mindent zárva és a legnagyobb rendben talált.

A gazda azután Medorra ütve ostorával, újra aludni ment.

Másnap reggel kimenvén az udvarra, nem találja ott Medort; keresi, de hasztalan; hívja, és az eb még sem jön; ekkor az

íránt kezd aggódni Csak-szaporán, hogy Medort ellopta valaki.

— Megvolt-e még akkor, — kérde az utasok egyike, — midőn ön felkelvén az éjjel, kocsiját megnézte?

Csak-szaporán kijelenté, hogy kocsijában minden a legnagyobb rendnek örvend.

— Az éjjel roppant meleg volt, — kezdé a másik utazó, — azért hát kinyitottuk ablakjaikat. Ekkor az egyik idegen így szólott hozzánk: „Nézzék csak, ezek elrabolnak valamit a kocsiról, milyen zaj van odalenn.“ Erre én azt válaszolám, hogy miután az eb nem ugat, hát meglehet, hogy ön üti a zajt. Mi ezután újra lefeküdtünk.

Csak-szaporán gyorsan lefut a kocsijához, és kinyitja legértékesebb ládáját.

Itt minden a legnagyobb rendtelenségben volt összehányva. Skaramutz eltűnt — s véle tizenkét gyapjukendő, mely kendőket a most elhagyott városi vásáron vette.

Ki tehette ezt?

Csak-szaporán most azon kulcsra gondolt, melyet Mátyás minap az országuton talált, s a melylyel éppen ki lehetett zární ládáját. Mátyás még aznap elveszté, de hogy ki találta meg, azzal már nem törődtek. Így feledésbe ment az egész. Csak-szaporán most arra a gondolatra jött, hogy ezt mindenbizonyval valami ismerős tehette, mert Medor nem engedi magát más által elvezettetni.

— Nem volt itt tegnap az a kovácslegény, hogy megittassa az ebet? — kérde a korcsmáros.

— Az tán, a ki tegnap azzal az asszonyval és a számmal jött ide? — kérdezte a korcsmárosné. — Hisz annak a fiúnak nagyon becsületes arcza van.

— Ne higye azt! — kezdé egy szomszédnö. — Midőn tegnap este az istállóba mentem, hol ő aludt, hát azt mondám a szolgának: „Mit akar itt ez a kis országos csavargó?“

— György! — kiálta fel Mihály.

— Úgy van, György, — mondá a korcsmáros, — a ki a kovácsnál dolgozik.

Csak-szaporán arcját vörösség fogta el, midőn azon gondolata támadt, hogy ő tévedett, hogy ő csalódott abban a fiuban.

Azután eloszlottak a beszélők, és most

nem lehetett megtudnia, vajjon nem két személy mellett vélekednek-e? Vagy nem Barnabörü asszonyt avagy Tamást gyanúsítják-e?

Barnabörü asszony, kinek nyelve, ha többet ivott kelleténél, jobban pergett mint rendesen, egy kocsissal ismerkedett meg, ki ha csak kissé többet ivott, könnyen meg volt vesztegethető. Így tehát a fogadós tudta nélkül az asszony e legénytől helyet kapott az istállóban Tamás és Márton számára. Éjnek idején Tamás nagyon könnyen körülnézhetett egykissé a fogadóban, hogy van-e valami ellopni való. És még könnyebben meghurkolhatta Medort, mert ez nagyon jól ismerte a fiut. Azután Tamás azzal a talált kulcsesal kizárta a bábosládát. Midőn Mártont másnap reggel kivezették, már a hátán volt az elrablott tárgyak csomagja. . . .

Mátyás, ki egy kiszáradt patak hidja alatt aludt, most már józanon kelt fel, és nem tudott semmiről sem.

György kijelenté atyjának, hogy legközelebb el kell távoznia, és Mátyás, kiből az apai szeretet a második palacknál nagyon élénken működött, — könnyes szemekkel e szavak között áldotta meg Györgyöt:

— Menj csak, fiam, keress magadnak jó helyet, és akárhová lépsz is, mindenütt elmondhatod, hogy a mi engem illet, én becsületes ember vagyok!

Barnabörü asszonyt semmit sem törődött vele, — de bánta is azt György?! Így vidám szívvel készült az utra.

Csakugyan meg is indult abba a faluba, de nagyon takarékoskodnia kelle a tizenöt éves ifjunak, hogy a nyolcz napi utra elegendő legyen kevés pénze. Habár ez ut fáradságos volt is, de már képzelmében oda érkezett. Milyen boldog lesz ő, ha majd szorgalmasan munkálkodva, magának vagyont fog szerezhetni.

Utolsó pár czipőjét a vállán nyugvó bot végén vitte. Tovább füzve gondolatait, elképzelé, hogy ő majd minden vasárnap tánczolhat is és kimondhatlanul örült. Majd arra gondolt, hogy a rosztársaságban elvetemült atyját is segítheti, — sőt ki is emeli nyomorából, és boldog aggkort fog érní.

Midőn ábrándozásaiból felébredt, — Medor állott előtte.

Az eb tetőtől-talpig megszaglálta az ifjut, azután nyugtalanul elfutott.

György nevével szólítá az ebet, ez megállott, de azután ujlag folytató utját.

Nagyon könnyen kitalálhatta az ifju, hogy Medor keres valakit, hanem a tegnap este történekről semmi tudomása sem volt. Majd azt gondolta György, hogy Medor gazdáját keresi, de az ujlag nyugtalanítá, mert ő tudta, hogy Vincze bácsija még a fogadóban van.

Hogy Medor el ne tévedjen, az ifju követte a szép és hatalmas nagyságu angol ebet. Mert a gazdátlan kutyát nagyon könnyen elfoghatják, vagy agyonlőhetik. György tehát azon reményben, hogy ez által jó szolgálatot tehet bácsijának, — az ebet magához hívta és egy darab kenyeret adott neki.

Igy haladtak előre. Az eb szüntelen a falu felé futott és nyugtalan mozdulatai, ugy esaholása elárulták belső izgalmát. György, valahányszor az eb távol járt, mindig visszahívta, és Medor engedelmessékedék.

Igy haladtak mintegy két óráig visszafelé.

Egyszerre az eb az ut-mélyedésben mint a villám félre rohant, — és György azt gondolá, hogy Medor most csakugyan feltalálta gazdáját.

György tehát megkettőzteté lepteit; de mily nagy volt csodálkozása, midőn az árokban megpillantá Barnabörü asszonyt, az apát, a szamarat és Tamást.

Medor éppen viaskodott, — de tekintettel volt régi barátságos viszonyukra, — hanem azért mégis megragadta vállánál Tamást, ki sehog sem birt szabadulni.

Majd gyorsan elboesátá Medor a gyermeket és egy kopott zsák felé sietett, és megszagolva a zsákot, azt hevesen le akarta rántani.

A gyermek ekkor erősen felkiáltott.

— Kie ez az átkozott kutya? — kérdé Mátyás, ki az egész jelenetet a legnagyobb nyugalommal szemlélte.

Barnabörü asszony válasz helyett egy nagy bottal az eb fejére ütött, de az nem tágitott. Ekkor a dühös asszony egy követ sujtott Medorra, mely vállán megsértette. Az eb orditva omlott össze, magával rántva a zsákot szamarastul.

Ekkor már Mátyás is érdeklődni kezdett.

György, kinek nem is volt ideje, hogy megakadályozza a szegény Medorra mért második ütést, midőn oda lépett, már el volt törve Medor hátulsó lába.

Medor György elé feküdt, mintha kérné, hogy segítsen rajta.

Szerencsére György tudott az állaton segíteni. Az ifju csakhamar bekötözé sebé a zsákfoszlányokkal, melyeket Medor fogai téptek össze, — azután három lábón, nem kis fájdalom nélkül követte Györgyöt.

Tamás pedig a bábót és a gyapjuszöveget egy kosár aljába rejté, melyet jól körülcavart szalmával, hogy az állat többé meg ne érezze Skaramutzot, a bábót.

Azután az ebet apja gondjára bizva, György ujra folytatta utját. De meglepetése még nagyobb volt, midőn látta, hogy a család követi őt.

(Vége köv.)

A vén huszár.

Jó vitéz volt, Isten nyugosztalja!

Be sokat is levágott a kardja,

Mert mikor csak egyet sujtott, vágott,

Nem egyet, de százat is levágott.

S ugy kiizzadt ilyenkor a kardja,

Csoda, hogy nem ette meg a rozsdá,

Dicséretre mert bár nem is válik,

Nem harezolt ő azután sokáig.

Felakasztá jó kardját a szegre,

Szép reménnyel a jövő időkre,

De a vész, baj nem sokáig késett,

S talpra keltek a dicső vitézek.

Mikor jött az ellen a magyarra,

Legelsőnek ő állt a sorokba;

A redős arcz s égő szemsugárok

Mutatták az örök ifjuságot.

Mellé még egy jókora nagy sebhely,

Mely az arczon a homlokon tör fel;

Már ez maga rémületet keltett:

Ne várj tőle, ne remélj kegyelmet...

Hej! sokan is megadták az árát:

— Nesze neked, magyar huszár vág rád!

Szólt az öreg, s alig hogy kimondta —

Egy ellenség ott feküdt a porba'.

És tovább ment, s a hányat csak lépett,
Elhidegült rá egy férfi-élet . . .
S halvány lett az arcz, hogy a hült ajkon
Még halványabb kínmosoly fakadjon.

De pirosabb lett a gyilkos fegyver,
— Mily iszonyú ilyenkor az ember!
Arczán gyilkos vérszomj nyer világot,
Elrutitni az embervilágot.

Mignem talált ő is emberére,
A ki vele kardját összemérje;
Sujt a fegyver, égő sebet készít
Arczon, ajkon s a homlokon végig.

S elhalványul, de a sápadt arczra
Piros fényt vet még pirosabb kardja . . .
S a ki eddig annyi harezban győzött:
Elpirul rá, hogy ő a legyőzött!

Pethes Géza Aladár.

Gomba-király és Mákvirág herezegnö.

Rege.

Kletke után: **Máriássy Gyula.**

(Folytatás.)

A termen keresztül olyan szende fény
ömlött szét, melyet a hold szokott terjesz-
teni.

Ezen fényt a megmérhetlen kincs és
drágakő idézte elő. De a herezeg nem törö-
dött a kincsekkel, hanem egyenesen egy
fehér márványasztalhoz tartott, a melyen
egy kivont kard feküdt.

Felvette azt és eltávozott vele, a nél-
kül, hogy a drágaságokat figyelemre mélt-
tatta volna.

Igy szerette volna ő a Mákvirágherezeg-
nőt is megmenteni. Azután gyorsan lovához
tartott, és a lovagok mellé minden baj nél-
kül elérkezett.

Azonban a herezeg, ki nagyon örült
kardjának, valahogy meg találta érinteni a
lovagok egyikének ruháját. Ezek egyszerre
utána rohantak, mivel mindnyájan megele-
venedtek.

A táltos ló mint a vihar, úgy száguldott
szeretett gazdájával, de nemsokára a lova-
gok utolérték, s a herezeg azt gondolá,
hogy most el van veszve.

— Csipd meg a bal fületem! — mondá

a ló. Durando megtevé, és most a ló mint
a fény oly gyorsan haladt. Azonban az ércz-
lovagok megint csak a hátuk mögött vol-
tak. A herezeg már készült a halálra.

A táltos ló így szólott:

— Vessd el a kék tollat, mert különben
veszve vagyunk.

A herezeg, ki már alig gondolt a tol-
lakra, a kék tollat gyorsan a légbe röpíté,
és e pillanatban kék felleg bocsátkozék alá,
mely mint áthatlan köd feküdt a herezeg
és üldözői közé, és a táltos lovat egészen
befödte.

Ekkor az érczlovagok visszafordultak
barlangjukba.

— Hála neked, jó felhő, hála neked, kék
madár! — kiálta fel örömtelten Durando;
azután a táltos ló így szólott:

— Ezen a veszélyen szerencsésen ke-
resztülmentünk, de most még nagyobb
fog várni a zengő liliomnál, a hová majd
most megyünk.

— Mi az a zengő liliom? — kérdé a
herezeg

— Egy büvös kertben gyönyörű lilio-
mok diszlenek, melyek zengése minden-
kire álmot hoz. Ezen kertet egy vén asz-
szony birja, ki az elalvókat aztán minden-
féle állatokká változtatja. Vigyázz tehát,
herezegem! Lépj gyorsan a liliomhoz, ne
hallgass a zengeményekre, hanem heve-
nyében törj le egyet és fuss el. Ha pedig
mégis megfeledkeznél magadról és el en-
gednéd magadat csábíttatni, úgy ne feled-
kezzél meg a tollról, hanem gyorsan vessd
fel a légbe.

— Ne aggódjál! — mondá Durando. —
Bizony nem jó volna, hogy ha a virágok
dalaira hallgatnék.

Nemsokára egy gyönyörű völgybe ér-
tek, melynek kellő közepén gyönyörű kert
pompázott. Ez volt a büvös kert a zengő
liliomokkal.

A kert bejáratánál a ló megállott és újra
figyelmezteté a herezeget, ki gyorsan le-
szállott és kíváncsian nyitotta ki az ajtót.

Alig tett előre néhány lépést, az edeni il-
lat egészen elragadá őt.

Milyen mennyei kert volt ez!

A pompás virágok közül különösen a
zengő liliomok tűntek ki, melyek a kert kö-
zepén mint királynők diszlettek.

És dallamuk milyen boldogsággal érinté a szív húrjait! Minél közelebb ért, annál jobban kivehette a dallamot.

Ekkor az egyik liliom így énekelt:

Vadul zajong le a nap,
Miként a bőszen tengerhab,
És a hullám
A kis sajkán
Már betódult régesrég,
Most már veszte érkezék.
A kis sajka rommá lett,
Éppen ilyen az élet;
Mily boldogok a virágok,
Testvéreim gondoljátok.

Egy másik liliom ismét ekkép folytatá:

Liheg a föld,
Hervad a zöld
Az égető nyár alatt,
Mely felszítja a habokat.
Nem zeng dalt a kis pacsirta,
A mely előbb búját sirta,
Most szomorubb és busabb,
Majd elepeszti a nap;
Mily jó nekünk itt a kertben
Az árnyékos leveleken.

— Ah! sohajta fel a herceg, — mily boldogsággal telik meg szívem! ... Ugy érzem, hogy édes álom fog el

Ekkor több liliom kezdett zengeni:

Suttog az alkonyi szél,
Édes dalokat beszél;
A sötét fák így susognak:
Add magad a nyugalomnak.
Jó éjt! Jó éjt! zeng a madár,
S kis fészkébe nyugodni száll.
Mily kedves az esti harang,
Milyen édes az imahang,
Mulik a nap, jó az este,
Mely a békét megkereste
A szegénynek és gazdagnak,
Kik már mostan mind nyugodnak.

Szépen fénylik már a hold,
Ajkán látod a mosolyt,
S az ő szende sugárinál
A virágra hűs harmat száll;
Az álomban lelhetjük meg
Boldogságunk s pihenésünk,
Kis virágok és emberek.

— Igen, igen! — mondá a herceg, — mintha már aludnám. Milyen édes az álom!

Ekkor valamennyi liliom tulvilági édes hangon ezt a dalt énekelte:

Pihend ki a fáradalmat
Itt a hűvös lombok alatt,
Hallod? zengjük mi már a dalt,
Mely ajkunkon most megszólalt.

A liliom bü-dalával,
Mely boldogságra vezet,
Mely feledést ad szivedbe,
Elaltatunk tégedet.

Hajtsd le fejed a zöld lombra
S térj már egyszer nyugalomra,
Boldog itt minden perczenet,
S mi elaltatunk tégedet.

Ekkor a herceg már nem bírta elnyomni az álmat, azonban midőn a bársonyfüre lehanyatlott, akarata ellenére is megragadta a fehér tollat és a légbe röpi é.

Erre fölemelkedett egy fehér galamb, mely gyorsan elszállott a kertből. A fehér galamb a bemenet felé tartott, hol a ló állott s így szólt hozzá:

— A herceg alszik! — a liliomok elaltatták.

Ekkor a ló merő tűz lett.

Orrlyukaiból lángot lehelt, mely a kert minden virágát elhervasztá, azonban a herceget nem érte.

Durando mélyen elaludt.

A hű paripa ura fölé hajolt. A láng kissé megérinté arcát, és Durando — gyorsan felpattant.

Azután letörött egy zengő liliomot, és többé nem hallgatott reájok. A nap éppen lemenőben volt . . . végső sugarai arany-nyal vonták be a csöndes tó tükkrét.

A tó olyan volt, mintha csupa merő tűz volna.

— Látod, hercegem, ha ezen a tavon áthaladunk, úgy éppen a Gomba-király palotája elé érünk. Vesd a zengő liliomot a tóba, úgy könnyen át fogsz kelni azon. Most el kell tőled válnom, hanem szolgálataimért teljesítsd egyetlen kérésemet.

Durando becsületszavát adta, hogy legyen az bármi, ő meg fogja tenni.

A táltos ló folytatá:

— Vedd kardodat és vágd le fejedet.

— Soha! — kiáltott fel a herceg ijedten. — Már hogy kívánhatod azt, hogy én fejedet vegyem, holott te nem egyszer mentted meg életemet.

De miután becsületszavát adta, nehéz

szívvel meg kellett tennie. Mily nagy volt azonban csodálkozása, midőn kedvencz lova holttestéből egy madárka repült fel az égnek, dalolva.

A herczeg követte szemével a madarat, míg az az ezüstös fellegek közt eltűnt.

Ekkor a herczeg a lilomot a tóba vetette. Erre rögtön egy gyönyörű csolnak jelent meg, melyet négy büszke hattyu húzott. Durando minden félelem nélkül helyet foglalt benne, és a csolnak tova sikamlott a viz sima tükrén.

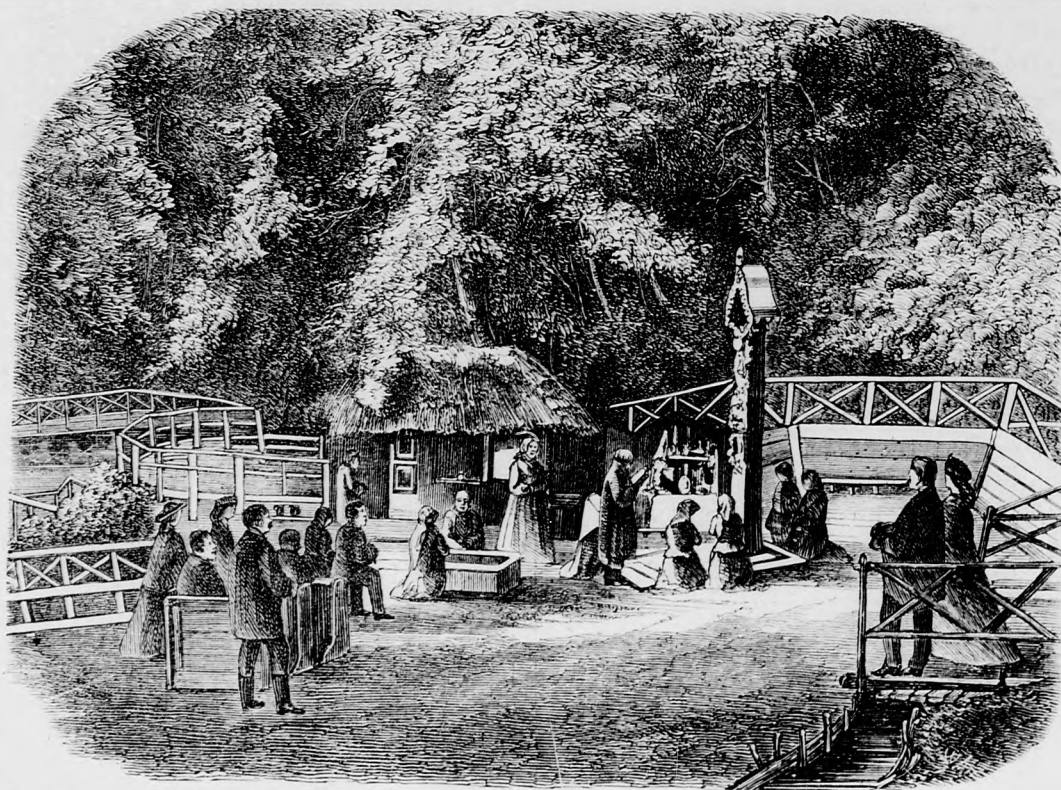
Fordítsátok fel sebesen,
Nehogy elmenekülhessen!

De a herczeg nem figyelt reájok, és nem ijedt meg, mert hisz ő kívül volt a veszélyen.

A hattyuk büszkén haladtak vele tova.

Ottfenn az égen fénylett halványan a hold, és ha szelid arczára egy-egy ezüstfényű fellegecske szállott, akkor olyan volt, mintha be lenne fátyolozva.

Azután újra teljes pompájában ragyogott.

Szent-kút. (Vas megyében.)

A mélyben a herczeg roppant zajt és forrongást vett észre, melyből e fenyegető szavakat vehette ki:

Évek óta alszunk már itt,
S még nem láttunk olyan földit,
Ki fölöttünk ily bátran kel,
Hogy nyugalmunkat vegye el.

Gyorsan, gyorsan, föl legények,
Ragadjátok őt gyorsan meg,
Le vele a hullámokba,
S onnét ne keljen ki soha.

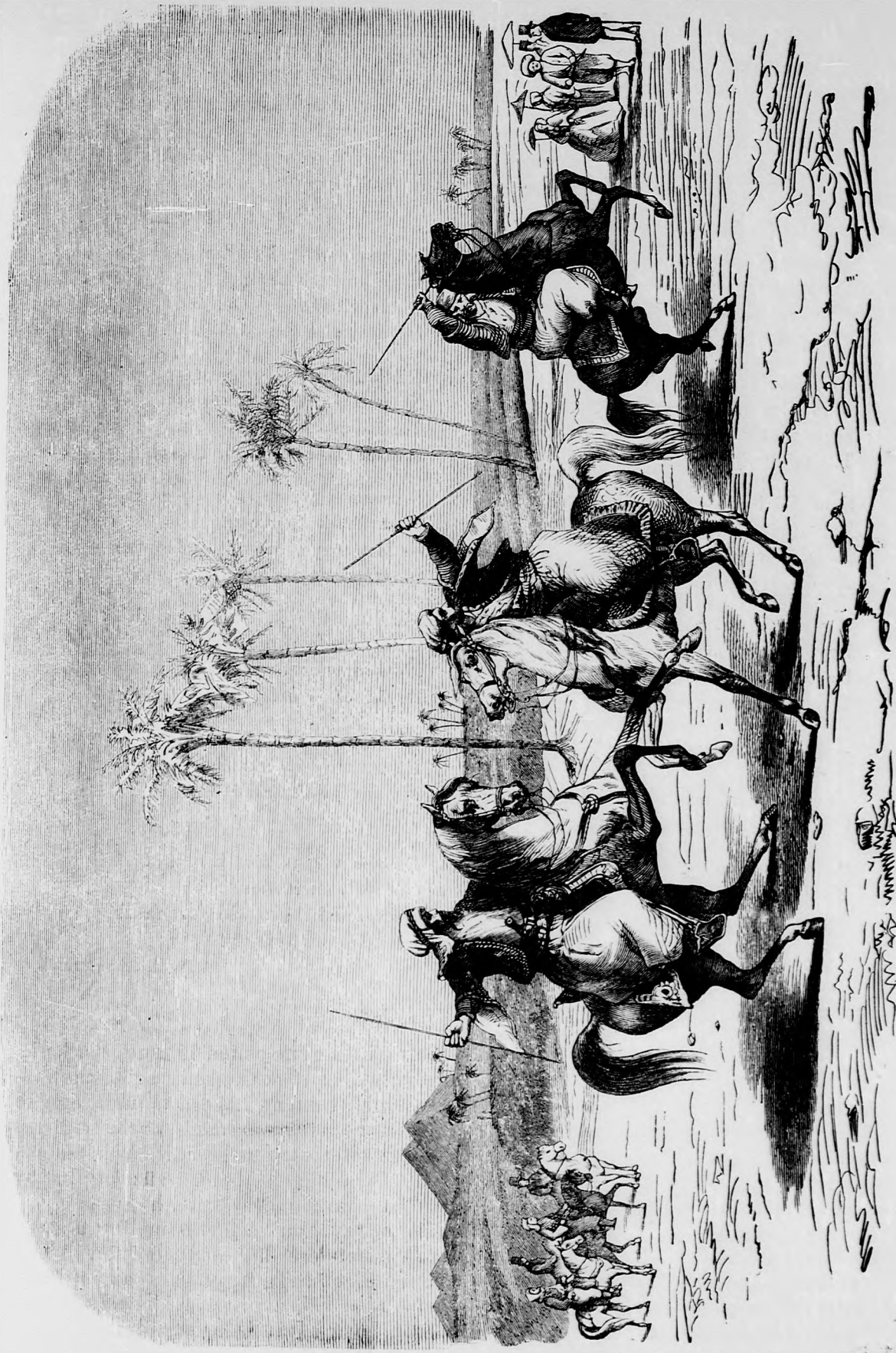
Föl, föl gyorsan, jó testvérek,
Ragadjátok őt gyorsan meg,

A magas mákvirág, mely ide-oda lengett a hold halvány sugarainál, a Mákvirág herczegnő védője volt és így dalolt:

Fú az üde esti szellő,
Az égen leng néhány felhő,
A hold olyan szépen ragyog,
Kelj fel, kelj fel, én virrasztok.

Erre egy gyöngéd hang imigy felelt:

Oh! én szerencsétlen gyermek,
A sírban mért nem pihenek?
Nem járna hozzám a madár,
S nem csókolna a holdsugár.

A dzserrid-vetés.

A mákvirág kitárta kelyhét. Milyen gyöngéd volt az és milyen szép!

És ekkor kilépett a tündérke Ah! de milyen gyöngéd volt ez! Mintha csak har-

mat lett volna. Barna fürtjein aranykórna ragyogott.

És ez volt a Mákvirág hercegnő.

(Vége köv.)

Vizsga előtt.

„Bátorság! . . .“ de jaj, hiába
Biztatom így magamat,
Itt a vizsga, s bátorságom
(Tudj' Isten, mért?) elmaradt

Elmaradt az: legalább ma
Nem hiszem, hogy visszajő,
Mulatva tán a „bátorság
Tűzitalát“ iszsa ő.

S míg ő iszik, én azalatt
Tantermünkben reszketek . . .
Melyben egyre szaporodnak
Az összegyűlt emberek.

Társaim is oh! hogy félnek:
Egyik sárga, másik kék,
Ha nem volnék iskolában,
Bizony nagyot nevetnék!

Nevetnék, ha nem volna oly
Komoly ez a pillanat;
Komoly, mert már itt az idő,
Összeszedem magamat.

Szól is már az igazgató,
Kezdődik az exámen;
Segíts Isten mindörökké,
S különösen „ma“. — Ámen!

Weisz Zsigmond.

Vizsga után.

Könnyebbülten lélekzem föl:
Vége van a vizsgának!
A tanévünk legutolsó,
Legnehezebb napjának.

Kiállottuk őt keményen,
Nem vallottunk kudarcot:
Társim már nem mutatnak „kék“,
Hanem „pirban“ dús arcot.

S eszembe jut most, hogy reggel
Mint feltek még csak ezek.
— Mit tegyek mást? — Bámulok csak,
S aztán nagyot nevetek.

Minden tervünk, minden gondunk
Oda, mert e nap elmúlt,
„Mulanóság tengerébe“
Immár ez is belefult.

És most társak, siessetek,
Bucsuzzunk el csakhamar;
Mindnyájatok hazafelé
Tudom, menni hogy akar!

Rám is várnak tárt karokkal
Otthon, azért sietek.
Bucsuzzunk hát: „Servus társak,
Isten legyen veletek! . . .“

Weisz Zsigmond.

Szent-kut. (Vas megyében.)

(Képpel.)

Vasvártól mintegy negyedóránnyira gazdag lombozatu fákkal sűrűen borított völgy fekszik. A völgy közepén van a forrás, melyet „szent-kut“-nak nevez a nép, s mely azon a vidéken egyike a leglátogatottabb bucsujáró-helyeknek.

Szent-kut története — Puly István vasvári orvos ur közlése szerint — a múlt század első tizedében veszi kezdetét. Vas-

várott akkor gymnasium létezett, s a kellemes völgy az ifjak legkedvesebb mulatóhelye volt. Történt, hogy a tanulók egyike a forrás mellett madarászás közben a fáról leesett s tetemesen megsérült. A kétségbeesett anya fiát a bold. szűz oltalmába ajánlva, azon fogadást tette, hogy ha gyermeke meggyógyul, a forrás mellett a szent szűz tiszteletére kápolnát építtet. A fiu szerencsésen meggyógyult, s az istenfélő anya fogadásához híven felépíttette a kápolnát, hová aztán a gymnasiumi ifjuság,

később a város lakosai is processióval mentek ki minden Mária szombatján, dicsőíteni Istent énekkel és imával.

A bucsujárás az ifjúság vezetése mellett minden évben megújult.

A mult század vége felé a vasvári gymnasiumot megszüntették, de azért a bucsujárás az ifjúság nélkül is folytatott.

1839-ben hire terjedt a vidéken, hogy egy koponyási molnármester veszélyes bajából a forrás vizének használata által gyógyult. Erre az összesereglés, a különféle betegségekben szenvedők zarándokolása oly nagy lön, hogy a birtok tulajdonosa, gr. Festetich László, az akkori szombathelyi püspök beleegyezésével — mivel a csapatokban oda özönlő nép roppant kárt tett a földekben és vetésekben — kénytelen volt a kápolnát leromboltatni.

Ezzel azonban nem érte ezéjját az uraság. Még nagyobb tömegekben tódult oda a nép, mert állíták, hogy a forrásban a szüz anya keserves képe látható. S valóban lehetett is ott egy képet látni, — azon falon függő képet tudniillik, melyet a kápolna lerombolásakor egy napszámos a kutba dobott.

Daczára a tilalomnak, zálogolásnak, szüntelen sereglett oda a nép. Nagy István, vasvári agg koldus, ki a szent hely leggyakoribb vendége volt, kéregetés közben a Festetich-kastély kapuja előtt is megállt. Véletlenül éppen a szembajban szenvedő grófné nyujtotta át neki az alamizsnát, azon hozzáadással, hogy imádkozzék fájó szemeinek meggyógyulásáért.

— Menjen méltóságos asszony Vasvárra a szent-kuthoz, mossa meg szemét s meg fog gyógyulni! — szólt a jámbor koldus.

A gr. fné nagyon ájtafos asszonyosság volt, meghallgatta a koldus tanácsát, elment, megmosta szemét, — s meggyógyult.

A grófné azonnal szabad bucsujárást engedett s a lerombolt kápolna helyére nagy fakeresztet állított, mely képünkön is látható. Azóta évenként számosan sereglenek oda a közeli falvak lakosai, de a legnagyobb bucsujárás Nagyboldogasszony napján van, midőn a látogatók száma ezer és ezerre megy, s nem csak Vasmegyéből, hanem a határos Zala, Sopron, s gyakran még távolabbi vármegyékből is.

Megemlített itt a szent-kut remetéje, Horváth Ferencz, ki fáradhatlan szorgalma és munkássága által egészen újjáalakította ama helyet, melyet csinos rácsozattal vett körül, imazsámolyokat, padokat készített.

E remete mint kiszolgált huszár orvosolhatatlannak jelentett szembajjal jött Vasvárra. Hallván a szent-kut vizének gyógyító hatását, kivezette oda magát, s egy hónapi szorgalmas mosogatás után tökéletesen visszanyerte szeme világát. Hogy e nagy jótéteményt némiképp meghálálhassa, hátralevő életét feláldozta annak, kitől a jótéteményt jönni hitte, sz. Máriának.

A mi a szent-kut vizének természeti tulajdonságát illeti, a föntebb említett t. orvos ur megjegyzi, hogy az más közönséges forrásvitzől csupán vastartalma által különbözik, mely kristálytisztaságával és friseségével üdítőleg hat a szervezetre, lobos bántalmaknál pedig, főképp kellő időben, midőn a hideg alkalmazása szükséges, annak hatása fölötte jótékony. Cs. L.

A Rhamazán-ünnep Kairóban.

(Képpel.)

A Rhamazán azon ünnep, a melyen Allah a szent könyvet, a Koránt, a mohamedán hitrege szerint Gábriel arkangyal által hiveinek felvilágosítására és boldogítására elküldé.

Ez ünnepet a hívőknek szigoruan meg kell tartani; de ha valaki ez alkalommal beteg vagy nagy utra megy, a szertartásokat a következő hónapra halaszthatja.

A Koránban ez ünnepről ily utasítás foglaltatik: „Éjjel tehetitek azt, mit az Isten megengedett; egyetek és igyatok; de midőn elérkezik a hajnal első sugara, mikor a szem a fehér fonalat a feketétől meg tudja különböztetni, akkor böjtöljete és járjatok templomba.“

E parancsolat következtében a Rhamazán-ünnep a szigoru böjt és farsangi vigalmak vegyitékévé vált. A különben józan és házias erkölcsü muzulmán egyszerre korhelylyé kezd lenni; egész éjjel a vendéglőt és kávéházat járja, olvasatlanul iszsa a méregerős kávét s reá a kellemesen hűsítő citromvizet. Nappal roszkedvü, zsémbes;

sehogy sem tudja, mivel ölje agyon a hosszú napot; — dolgoznia nem szabad, mulatságot odahaza nem talál, egész napon át egy csepp vízzel sem enyhítheti szomjuságát, s végre — a mi kétségbeesését a legmagasabb fokra csigázza — még csibukjához sem nyulhat.

Rettenetes napok ezek, s így kell ennek tartani egy egész álló hónapig!

A szegény török ilyenkor majd a falhoz vágja fejét unalmában; ott hever tétlenül a divánon, kergeti az alkalmatlan legyeket, kacsintgat a szoba valamelyik szegletében falhoz támasztott pipájára, aztán nagyot sohajt és felfohászkodik: „Allah, Allah, ne vigy a kisértetbe!”

Mint hogy azonban nincs oly hosszú, a minek ne lenne vége, — lassankint a nap is csak elmulik. Elvégre besötétül a láthatár, a kert lugasaiban az éj szellői futkosnak, emberi szem többé nem tehet különbséget a fehér és fekete czérna közt, — s akkor jelt ad a gazda. Erre rögtön szabad lesz a vásár, minden megmozdul a házban, a konyhában tűz lobog fel, a lángok nyaldosni kezdik a rizskásás fazék oldalát, s az izzó parázs fölött susterékolni kezd a báránypecsenye.

Ekkor kezdődik még csak a dinom-dánom Egyiptom fővárosában! A farsangi zaj és élénk zsibongás még a frenghiket (európaikat) is kicsalja saját városnegyedökből, s a máskor naplemente után tökéletesen kihalt utcákon a legelevenebb élet mutatkozik. Itt kóbor színészek és komédiások ütöttek fel sátor-tanyájokat, amott utcai énekesek és versmondók mulattatják a tarkabarka tömeget.

Igy tartják meg Kairóban a Rhamazán-ünnepet; azonban az utcai multságokban csak a köznép vesz részt. A gazdagok, műveltek és előkelők rendesen esznek, mint máskor, — a borra nézve is csak a roszt fajtákat vetik meg, sőt még a koczkásan vágott bőrös malaczpecsenyétől sem irtoznak.

Az uri osztály szokásaihoz tartozik a dzserrid-vetés, vagyis lándzsajáték, melyet rajzunk tüntet elő. Tíz-husz lovag gyülekezik össze a mezőn, s a kaucsuk gömbbel ellátott dzsidát egymás ellen dobálják, azt gyors félrehajlással igyekezték kikerülni.

Mindez sebes lovaglás közben történvén, természetes, hogy a résztvevőknek sok ügyességet kell kitüntetni. — E játék a régi arab lovagjátékok némi maradványának tekintendő.

A k i g y ó - i g é z ő.

Brazíliai életkép.

Az ünnepély megkezdődött.

A fiatal fehérek marokkal szórták a pénzt az ujjongó négereknek és zenészeknek, kik fülhasító zenét csaptak, midőn ezen zajt és zsivajt egyszerre szörnyű sikoltás szakítá félbe a ház belsejében. S mindjárt ezután észrevették az ablakok egyikénél, zilált arczczal és hevesen intgetve, donna Conceicas kedvencz rabszolgánójét.

— Segítség, urak! segítség! Az urnó egy kigyó — rikoltá félig elfojtott hangon. — Segítség, avagy el van veszve!

Midőn e segélykiáltást hallották, rögtön mindnyájan a ház felé rohantak, a fehérek felhuzott puskákkal előre.

Egy rémkiáltás tört ki egyszerre valamennyi ajkon.

Egy kosár fölé hajolva, melyben tojás volt, állt Conceicas urnó mozdulatlanul, mint egy szobor. Teste köré, öv gyanánt, roppant kigyó volt tekergőzve, sárgabarna színű, és szorításával összczuzással fenyegeté a szerencsétlent. Válla mellett, felbomlott fekete haja közt egy nagy fej mozgott ide oda, zöld szemekkel, melyek karbunkulusokként villogtak. Szörnyű sziszegés hallatszék, midőn az emberek a szobába tódultak. Aztán látták kinyujtott hosszú nyelvét, mely folytonosan mozgott, míg hatalmas fogait a rémült nézőkre viszorította. Ama szörnyű amerikai viperák egyike volt, melyet a brazíliaiak szurukukunak neveznek, s mely Dél-Amerika legveszélyesebb és legnagyobb mérges kigyói közé tartozik.

A helyzet borzasztó vala.

A kigyó szoros ölelésében a szerencsétlen urnó nem volt képes egyetlen mozdulatot tenni sem előre, sem hátra, még ha a nagy ijedtség miatt nem lett volna is egészen megbénítva. Előrehajlott feje, lehunyt szemei, fakó színe és merevsége úgy

tüntették fel, mint egy halottat. A kigyó, melynek farka a kosárban eltűnt, hol támpontja volt, szünet nélkül körülgyűrűző áldozata derekát, s már nyakáig ért; még néhány mozdulat, és a szerencsétlen megfulad a szörnyű ölelésben.

Iszonyu látvány volt az! A fehérek elfogták puskáikat, de egy sem mert löni, félvén, hogy donna Conceicast találja a kigyó helyett. Szerencsére a fiatal rabszolganő visszanyerte lélekjelenlétét s eszébe jutott, hogy Quinquim, egy néger bűvész bir egyedül azon hatalommal, urnőjét megmenteni és a kigyót elriasztani. A jelenlevők egyike sem gondolta e pillanatban, hogy ez tán csak babonás hit

— Quinquim! Hol van Quinquim? Hivjátok ide! — kiabáltak mindnyájan.

A másik ajtó, mely a külső lépcsőre vezetett, megnyílt, és Quinquim, kit vasmarkunak neveztek, belépett, valamennyi feketétől követve, kik a házhoz tartoztak. Midőn a rabszolgák a roppant mérges kigyót felismerték, rémülten hátráltak.

— Quinquim, — mondá a layrador (a jószág bérlője), — szabadítsd meg urnődet, ha az, a mint állítják, hatalmadban áll, s én szívesen megadom neked, a mit kérsz!

Quinquim a rettentő csoportra függeszté szemeit, de azokból nem szóvalom és részvét, hanem a kielégített boszuvágy érzete szólt. Kegyetlen öröm tölté el lelkét, mig magában mormolá:

— Ez a mi urnők, ki nem ismer irgalmat, nőm, Mária kinzója!

Hanem helyzetéről való megfélekedése nem tartott sokáig; csakhamar felvette szerepét, és a néger képmutatása rögtön előállt. Arczán szóvalom tükröződött, szemében tán köny is csillogott, s majdnem siránkozó hangon mondá, kezeit összecsapva:

— Jézus! Jézus! Oh a szegény urnő! Ez szurukuku! Veszve van!

— Quinquim, mentsd meg őt, Isten nevében, mentsd meg őt! — kiáltá a layrador.

De a fekete egészen rémültnék látszék.

— Hiszen nem lehet, — hebegé, — ez szurukuku. Saját életembe fog kerülni. Istenem, én nem tudom. Szegény urnő!

— Jó Quinquim! — esde a layrador, hol nejjére, hol a feketére vetve kétségbe-

esett pillantásait; — nőm talán keményen bánt veled, de a vallás szóvalomra és bocsálatkészségre int minket. Mentsd meg, s vagyonom fele legyen a tied.

A ravasz rabszolga végre engedni kezdett a kérelemnek, de úgy látszék, nem örömet.

— Majd megpróbálom, — mondá, — de csak egy feltétel alatt. Szabadságot kérek magam, nőm és gyermekem számára. E feltétel alatt elüzöm a szurukukut.

A layrador felemelé kezét:

— Ünnepélyesen esküszöm, ha azt megteszed, akkor szabad léssz, mint a fehérek, és családod szintén.

— Akkor hát mély esend legyen s te gyék le puskáikat, urak! — mondá a fekete majdnem parancsoló hangon.

Mindenki elfojtá lélekzetét, midőn látták, hogy a néger egy kis nádfuvolat vont ki övéből s azt ajkaihoz emelé. A legmélyebb esend közepett kimondhatlanul kellemes nótát kezdett fujni, mely sajátságosan meghatotta az egész gyülekezetet. Imaként hangzott az, s valami különös jelentőségűnek kellett lennie a többi feketék számára, mert mindnyájan térdre omlottak.

Szörnyű s egyszersmind megható színjáték volt ez.

A kigyó nem maradt érzéketlen a kellemes hangok iránt. Fölemelte fejét áldozata nyakánál, és szemei a néger szemekre irányultak, ki meredt tekintetével mintegy lekötötte a hullót.

Most következett a megigézés jelene a két ellen közt. A fehérek, ellentállhatlan kíváncsiság által késztetve, feszült figyelemmel követték ezen sajátságos párba változatait.

A zene folyvást tartott, s mig Quinquim fujt, szünet nélkül a kigyó szemekre függeszté tekintetét. E tekintet delejes hatása nemsokára észrevehető lön. A kigyó pislogni kezdett, s zöld szemei lassankint elvesztették tüzes fényöket.

A fekete megkettőzteté erőlködését. Lassankint más, mintegy elaltató halk nótára ment át, mig akaratának minden ereje tekintetében összpontosult.

A kigyó ellentállása néhány percnyi küzdés után megszűnt. Az ur megmutatta

hatalmát, s a szolgának engedelmeskedni kellett.

A kigyó lassan feloldá a szoros karikákat, melyek a nő derekát és nyakát körülövezték, s feje végre a földet érte, mire farka is követé azt. Hanem olyan álmossággal és lassúsággal tevén ezen mozdulatokat, mi nagy ellentétben állt az állat vad, élénk természetével.

A gyülekezet alig mert lélekzeni, minden szív dobogott a félelemtől, de a reménytől is.

A szurukuku először egy, a falban levő lyuk felé fordult, a melyen át hihetőleg bejött. De a feketének lángoló tekintete dejeként vontá őt a szoba közepére.

A feketék és fehérek visszavonultak a szoba falaihoz, s ott álltak mozdulatlanul két sorban.

Quinquim, még mindig fuvolázva, lassan ment háttal az ajtó felé, a kigyótól kisérve, mely őt ebként követé.

Midőn így tova csuszott a nézők sorai közt, azoknak elég idejük volt őt megszemlélni. Alapszíne szürkés-sárga volt, barna foltokkal. Fejét és hátát fényes pikkelyek fődék. Hossza hat láb volt, s vastagsága olyan, mint egy erős férfikar.

Ezalatt a bűvész kiért az udvarra s onnan a czukornádasba; a kigyó mindig követte őt. A fuvolahangok lassankint halkabbak lettek, s végre egészen megszűntek.

A kigyót nem látták többé.

Conceicas urnő meg volt mentve. A néger és családja szabad lett.

A jó fiu.

(Marcelle anyó az ajtó előtt ülve, pödörgeti orsóját; fia, Firmin, mellette ül, könyvvel kezében.)

Firmin: Ezek a mesék elég csinosak, anyám; akarod, hogy még egyet felolvassak belőlük?

Marcelle: A mint tetszik, fiam; de már sokat olvastál fenhangon, attól félek, hogy majd kifáraszt.

Firmin: Ej, dehogy fáraszt! olykor olykor félbeszakítom, hogy veled cseveghessek, — ez engem kipihentet. — Lássuk még ezt az egyet. (Olvas):

A juh és a bárány.

— Mese. —

Egy anyajuh egy napon ezt mondá az ő bárányának: „Fiam, fölötte eliszonyodom, ha azon veszélyekre gondolok, melyek életedet fenyegetik; az emberek mind rosszakaróid teneked, — a nyáj ura alig várja, hogy valamelyik mészárosnak megtessél s azonnal elád neki, a ki aztán minden ceremónia nélkül hidegvérrel kioltja életedet. Bajtársa, a farkas, hasonlókép felfalással fenyeget. Bizony, fiam, ellened minden összeesküdött; alig láthattad még a napvilágot, s máris el akarnak rabolni anyai karjaim közül. És én, vénebb, téged meghalni lássalak a természet törvényének ellenére?!“ — „Fájdalom! — felelé a bárány; — hanem én ezt vélem: ifjan meghalni nem oly ellentétes végzet; sokkal szerencsétlenebbnek érezném magamat, ha téged, anyám, tul kellene élnem.“

Firmin: Oh! édes anyám, be tetszik nekem ez a mese! Én is éppen úgy érzek, mint ez a bárány itt.

Marcelle: Gyöngédséged engem boldoggá tesz, fiam. Mi szegények vagyunk, nincs egyebünk a kis kunyhónál és kis kertnél. Férjemet — a te atyádat — elvesztettem, s azóta nélkülözésekkel kell küzdenem; már törődött vagyok és kezdem az öregség erőtlenségét érezni, — de midőn téged közelemben látlak s beszélni hallak, fiatal s gazdag vagyok, mindent feltalálok, a mit elvesztettem. Egyszeri czirógatásod elfeledtet velem tiz-évi bút, és ha anyádnak nevezesz, százszor nagyobb örömtől dobog keblem, mint ama fájdalmak voltak, melyeket életemben szenvedtem. — No de elég volt az olvasásból; eredj és nyugodd ki magadat egykissé.

Firmin: Nem, anyám; igen jól érzem magamat, ha itt maradhatok.

Marcelle: De én is elmegyek, valami tennivalóm van.

Firmin: Micsoda?

Marcelle: Ki akarom gyomlálni a veteményes kertet ott a fal mellett.

Firmin: Már ki van gyomlálva.

Marcelle: De hát hogy lehet az? hiszen tegnap este még tele volt gyommal.

Firmin: Az igaz. Hanem mivel mi

sincs rosszabb hatással a te korodra, mint gyomlálás közben két-három óra hosszat hajlongni, — én ma reggel korán felkeltem és kigyomláltam minden gázt.

Marcelle: (Félre): Jó gyermekem! (Firminhez): No de azért mégis távozzál, mint mondtam; a héten sokat fontam, most föl kell motringoznom fonalamat, — az nem fog engem kifárasztani, tehát reád nincs szükségem; menj pihenni vagy játszani.

Firmin: Fonlad fel van motringozva. Gyomlálás közben kissé elzsibbadtak a karjaim, hogy tehát a zsibbadást eloszlassam, legombolyítám fonalamat és felmotringoztam. Azután elmentem fölkeresni a tehenet, melyet a tehenészgyerek tegnap este nem hajtott haza az erdőből, — s hazavezetvén, bekötöttem az istállóba; a kis borju alá friss almot vettem. Azután felvettem ágyadat, ugyszintén az enyémet is. Ebédünk is meg van főzve, s neked nincs egyéb tennivalód, mint kinyugodni magadat. Én pedig itt maradok melletted.

Marcelle: De hallgass meg. Én egy kissé fáradt vagyok s pihenni akarok; te nem tudsz csendesen lenni, és ha itt maradsz, engem felébresztesz.

Firmin: Oh! éppen nem foglak felébreszteni, mert ezen mesék olvasásával mulatván magamat, nem fogok zajt ütni.

Marcelle: No de mégis, mégis . . .

Firmin: Nem, nem, anyám!

Marcelle: No majd meglássuk. Most hát elalszom.

Firmin: Aludjál édesen!

Marcelle: Te is tetesd, mintha aludnál, így legalább bizonyosabb lesz a csend. (Marcelle elalszik.)

Firmin (Olvas, s időről-időre nézi anyját; végre hosszú hallgatás után fölkel, és édesdeden anyjához simulva, suttogja): Aludjál, aludjál, kedves jó anyám! Mennyire örülök, ha nyugodni látlak! Midőn csecsemő valék, te engem soha sem hagytál el s örködtél álmom fölött, — mennyire igazságos tehát, hogy most viszont örködjem a tied fölött, s hogy téged agg napjaidban ugyanazon gonddal és szeretettel ápoljalak, mint te engem csecsemőkoromban. Aludjál, jó anyám, aludjál! . . .

Franziából: Kovács Ödön.

Aranyszavak.

Azt mondá a böles, hogy: „Jól élt, ki rejtve élt,
S igéje boldogit, ha nem hoz is babért.

Császár Fer.

*

Kiben szív és ész kezet fog,
Az a százszor s többször boldog!

Kisfaludy S.

*

Minden pillanat szerfölött becses, mert képviselője egy egész örökkévalóságnak. *Goethe.*

*

A szerencse javait a test egészségének, a testet a léleknek, a lelket Istenednek rendeld alá.

Young.

*

Elválást nem enyhíthet egyéb, mint a viszonlátás reménye.

Kölcsey.

*

Az ész drágakő, mely legszebben fénylik, ha szerénységbe van foglalva.

*

Szenteld, oh magyar, hazádnak
Kebled szebb érzelmeit!
Romlott szív és romlott elme,
Kit hazája hő szerelme
Szép tettekre nem hevit.

Bajza.

Figyelmeztetés.

Az iskolai tanév végéhez közeledvén, a „Kis Vasárnapi Ujság“ azon előfizetőit, kik a nagy szünidőre hazatérnek a szülői hajlékba, vagy tartózkodási helyöket megváltoztatják, felhívjuk, sziveskedjenek levélben mielőbb tudatni a kiadó-hivatallal, hogy lapjok a szünidő alatt hová küldessék? — világosan kiírván a címet, a lakhelyet és az utolsó postát, valamint meghatározván a napot, melyen túl a lap az új tartózkodási helyre küldendő.

A 19-ik számban foglalt talányok megfejtése: 1) Megyeri. — 2) Kétség. — 3) Eszék. — 4) Nagyság. — 5) Este.

6) Tavaszodik!

Itt a tavasz! pezsdül a fű,
Kikelet van mindenütt:
Megújuló fűre, fára
Az ég vidám napja süt.
Vándormadár, gólya, fecske
Messze tájról visszazáll,
Régi fészket fölkeresni
Sok veszélyvel szembezáll.

7) Turós haluska. — 8) Az r betű. — 9) Lyukas mogyoró.

A 20-dik szám talányainak értelme: 1) Nagyvárad. — 2) Fülemlile — 3) Sári. — 4) Sok kevés sokra megy. — 5) Rege.

A 21-ik számban közölt talányok megfejtése: 1) Szénaboglya. — 2) Pünkösöd. — 3) Fegyver. — 4) Holló. — 5) Több nap mint kolbász. — 6) Temesvár.

A 22-dik szám talányainak értelme: 1) Egervára. — 2) Pusztaszer. — 3) Teve. — 4) Rác-Almás.

A megfejtéseket beküldték: Balkó Piroska, Gyöngyösi József, Bubreg Ilona, Szerényi Károly, Frank Gyula, Szalay József, Olajosy Terka, Kulcsár István, Meiker Róza, Szaitz Imre, Pap Gyula, Kulcsár Péter, Palmer Kálmán, Szalay József, Oszkár és Jenő, Tóth Jenő, Gámán József, Wittchen László, Kuliffay Lajos és Béla, Szántay Rózsa, Lukács Béla, Fiedler József, Janka és Etelka, Stéfhány Ilka, Polgár Irma és Lajos, Mikolovits Ignác, Tóth J., Pollák Irma és Gizi, Rottmann Mari, Zöld Mária, ifj. Gregus Zsigmond, Lichtenstein Józsika, Báthori Zsuzsika és Mariska, Szabó Mariska, Kiss Berta, Szekeres Emma, Vitális Róza, Kiss Ferencz, Marton Gyula, Barcza Zsófi (nem kaptuk), Buchalla Matild, Palay Ilona, Baresik József, Babócsay Béla, Popper Jenni és Berta, Lehoczky Róza, Weszely Mária, Szalgháry Irén, Göttl Irma (vajjon megérkezett-e már és mikor? szíves válaszát kérjük), Ularik Antonia, Hász Béla, Horváth Kálmán, Heim Miksa, Nagy Lajos, Varga József, Hönigsfeld Vilmos.

A jutalmakat elnyerték: Stéfhány Ilka, Kiss Berta, Tóth Jenő.

Talányok.

- 1) Legifjabb Samassa Jánostól.
4. 1. 2. 10. Az ilyet idő emésztí,
A régész örömmel nézi.
9. 6. 4. Kertész kezében ez olyan,
Mint toll a kis fiúban.
1. 2. 3. 2. 6. Minden katona rá hallgat,
S lábát rakva gyorsan halad.
7. 5. 10. 7. 9. Ha tanuló szót nem fogad,
Ebédre ilyen levest kap.
5. 10. 1. 9. Sok növénynek ez a keze.
Fel tud kapaszkodni vele.
- 1—10. Nagy ember volt. A „hős“ nevet
Igazán érdemelte meg,
Mert maroknyi seregével
Bátran küzdött a törökkel.
- 2) Varga Józseftől.
2. Nyelvünkben legrövidebb szó.
5. 8. 9. Ásvány, szaga igen fojtó.
5. 1. 5. Ilyen színe van az égnek.
7. 4. Számosan erdőt képeznek.
2. 3. 8. 5. Hasznos butor a szobába'.

5. 4. 2. 3. 4. Mezei munkás szerszáma.
5. 4. 9. 10. 4. Légben les zsákmányaira.
5. 4. 9. Erdőségeknek lakója.
5. 6. 2. Mi nem nagy, arra mondom ám!
2. 3. 8. 9. Ez fűtéshez való ásvány.
- 1—10. Szép tünemény
Az ég ivén;
De mi olyat nálunk
Csak nagyritkán látunk.

3)

D a
u

4)

okokokokokokokokok sár

5)

Méhes Mariskától.

6. 1. Állatok közt nemes állat.
8. 9. 7. 2. Izzad ekkor ember, állat.
6. 7. 8. 9. Nem történik bál nélküle.
1. 2. 3. 4. 5. Észak hatalmas nemzete.
- 1—9. Fejedelmi állat ez,
Régtől fogva hirneves.

6)

Ifi. Bellaágh Imrétől.

3. 2. 3. 4. Tánczolhatsz mellette, hogyha van rá kedved.
3. 4. 3. 4. Ez ápolója a kicsi csecsemőnek.
7. 2. 1. 4. Télen igen jó ruha.
5. 4. 3. E nélkül nincs iskola.
4. 5. 4. Ki ezzel bír, boldog.
7. 6. 1. Se baj, katonadolog.
2. 8. A világot általéri,
Mégis egy tyúk általéri.
6. 7. 8. Ez az embert ágyba viszi.
- 1—8. Testvérváros Duna mentiben,
Kitalálni lehet könnyen.

7)

Város neve vagyok, két szótagból állok.
Első szótagomnak a hasznai nagyok,
Beverik a falba, aggatnak rá ruhát,
Avagy asztalosok és ácsok használják.
Az utolsó tagom szintén nevezetes,
Katonaság lakja, s ellentől védelmez;
Háborus világban szerepem igen nagy,
De leromboltatom, az ostrom hogyha nagy.

Megfejtési határidő: augusztus hó 25-dike.

TARTALOM.

Skaramutz. (Beszély.) — A vén huszár. — Gombakirály és Mákvirág hercegnő. (Rege.) — Vizsga előtt. — Vizsga után. — Szent-kut (Vasmegeyében.) (Képpel.) — A Rhamazán-ünnep Kairóban. (Képpel.) — A kigyóigéző. — A jó fiú. — Arany-szavak. — Figyelmeztetés. — Talányok értelme. — Talány-megfejtők s jutalomnyertesek névsora. — Talányok.

Felelős szerkesztő: K. Beniczky Irma.

Kiadja és nyomatja: Franklin-társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomda. Budapesten (egyetem-utca 4. sz.)